

Teosofia uskontona.

II.

Viime esitelmässäni teosofiasta uskontona koetin esittää sen käsityksen, minkä teosofia antaa meille Jumalasta ja itsestämme, ja siitä johtuvan käsityksen elämäntyöstä, joka on täytettävänäimme. Jumala ei ole maailmasta eristynyt olento, vaan universaalisesti käsitettynä älyllinen elämä maailman kaikkeudessa, se elämä, jonka olemus on autuutta ja jonka pohjasävel on lainalaisuutta; ja meille persoonallisesti Jumala on se luoja, joka on kutsunut meidät tajuntaan ja jossa elämme, liikumme, ja olemme. Ihminen taas on olento, joka voi ja jonka tarkoituksena on tajuisesti ottaa osaa siihen jumalaiseen elämään, joka sykkii hänessä, ja innostuneen teosoofin uskonto on sentähden tämän totuuden tunnustaminen, on elämä Jumalassa eli hyvässä ja alituinen kehitys, alituinen edistys siinä.

Tahdon tänä iltana edelleen puhua samasta tyhjentyvämmästä aineesta, mutta tarkastaa asiaa uudelta näkökannalta.

Hyvin luonnollinen vastaväite esiintyy varmaankin moniaille, jotka kuulivat ensimmäisen esitelmäni eivätkä mahdollisesti ennalta tunteneet teosofian muita oppeja, nimittäin tämä: jos nyt ihmiselle on asetettu niin ihana ja korkea päämäärä, miksikä niin harvat ihmiset ovat siitä tietoiset, miksikä niin harvat ottavat osaa jumalallisen elämän autuuteen? Jos kymmenellä on elämän valo, niin vaeltaa tuhansia tietämättömyyden pimeässä. Ja edelleen: miten saattaa niin huimaavan korkea päämäärä olla viitottu ihmisille niin heikoille kuin me ja jotka elävät niinkin epäsuotuisissa oloissa kuin me? Myönnettäköön, että nämät olot tarkoittavat

jumalallisen elämän sisäisten edellytysten herättämistä meissä, kumminkin kuinka vähän ehdimme oppia lyhyessä elämässämme maan päällä — kuinka vähän jalostaa itseämme, kuinka vähän työskennellä toisten edestä ja kehittyä tiedossa ja totuudessa! Siitäpä syystä opettaakin meitä kristitty kirkko, ettemme itsestämme mitään taida, vaan että meidän tulee heittää kaikki Jumalan vahvoille hartioille ja tulla autuaiksi uskon kautta hänen armoonsa.

Tämä vastaväite sisältää uuden kysymyksen. Millä lailla tasoittaa teosofia vastakkaisuuden etäisen ihanteen ja käsillä olevain näennäisesti vähäisten edellytyksien välillä? Onko teosofia uskonto ainoastaan nykyelämäämme varten, ilman toivoa mihinkään tulevaiseen? Antaako se kaikkien niiden menehtyä, jotka eivät nyt pääse jumalalliseen elämään? Vai avaako se näköaloja mahdollisuuksien yli, joita emme ole aavistaneet, toisin sanoen: mitä se opettaa ihmisen kohtalosta kuoleman jälkeen?

Että ihminen on kuolematon teosofian mukaan, annoin sivumennen kuultaa läpi jo viime kerralla. Puhumattakaan siitä, että korkea ihanne tai mikä tahansa elämän tarkoitus olisi sula mahdottomuus, jos olemisemme alkaisi syntymästä ja katkeisi kuolemassa, olisi koko olemassaolomme näin ollen mahtavien jumalien mitä hirvein leikki. Elämä on kaikkea muuta kuin toivioletki kukkasilla, ja ainoa todellinen onni, joka meille on suotu ja jonka nimi on keskinäinen rakkaus, olisi sekin pelkkä ilveily, jos rakastaisimme ainoastaan erotaksemme ja kadottaaksemme toinen toisemme.

Ei ääretön, kuolematon elämä asuu meissä, ja siksi ei ole rajaa mahdollisuuksillamme, siksi ei ole toivetta, joka ei voisi toteutua, siksi ei ole loppua autuudellamme, kehityksellämme, työllämme.

Mutta jos entinen kuolemattomuudentoivomme oli hämärä haave ihmemuutoksesta tuomion päivänä, niin teosofia antaa sitä vastoin niin selvän ja niin luontevan käsityksen ikuisesta elämästä ja niistä edellytyksistä, mitkä meillä on saavuttaaksemme ihanteen täydellisyyden, ettemme, joskaan meillä ennen ei ollut uskoa elämämme jumalalliseen tarkoitukseen, nyt enää saata epäillä sitä.

Kun dogmeihin uskova kammolla tuntee kuoleman lähestyvän, epävarmana, jona hänen täytyy olla loppuun saakka kohtalostaan, minkä hän luulee ratkaistuksi tässä hänen ainoassa lyhyessä elämässään, silloin teosoofi seisoo tyynenä ja täynnä uskallusta. Ei syystä että hän luottaisi persoonallisen Jumalan erikoiseen suosioon ja armiaaseen huolenpitoon pikku henkilöstään — sillä ken meistä tahtoo väittää ansaitsevansa ennen toista korkeampain mahtien suosiota? — ei, vaan syystä että hän toivoo ja uskoo elämän lakiin, hyvään Lakiin, jota ei mahtavinkaan Jumala saata muuttaa ja joka kauttaaltaan on järkeä ja rakkautta ja oikeellisuutta.

Ja mikä on tämä laki?

Elämä on kehitystä, ja elämän laki on sen tähden se laki, joka määrää kehityskulun tavan. Ja tätä lakia ovat buddhalaiset kutsuneet Karmaksi.

Saman nimen teosoofitkin ovat omaksuneet, sillä ei missään länsimaisessa kielessä ole sellaista sanaa, joka niin täydellisesti ilmaisisi käsitteemme hyvästä Laista.

Sanskriittisana Karma merkitsee sanallisesti toimintaa, tekoa. Elämän laki on niinmuodoin tointa, se on: työtä.

Miten ilmenee nyt toiminta, millä tavoin tapahtuu suuri maailmantyö?

Se ilmenee kolmessa muodossa, se tapahtuu pitkin kolmea suoraa viivaa eli kolmen lain mukaan, jotka voisimme viedä rakkaus, järki ja oikeellisuus päällekirjoitusten alle.

Itsessään ne ovat luonnollisesti yksi laki, joka ilmenee kolmessa aspektissa, muodossa.

Viime esitelmässäni koetin antaa kuvan Karman ensimmäisestä aspektista: rakkauden eli itse-uhrauksen laista. Jumalallinen työ on vapaatahtoista, se tapahtuu rakkaudessa, sen nimi on luominen. Ilman Logoksen itse-uhrausta, ilman hänen kestäväää mietiskelyään särkyisi maailma palasiin.

Mikä on nyt Karman toinen aspekti? Se on oikeellisen vaihtelun laki, ajanjaksottaisuuden, nousun ja laskun, luoteen ja vuoksen laki. Mikään työ ei kestä lakkaamatta. Jokaista toimikautta seuraa levon kausi. Elämä henkii ulospäin, kunnes käytetty energia on tyhjentynyt; silloin tapahtuu palautumus, voima vetäytyy sisään ja elämä uinailee, kunnes työ taas voidaan alkaa. Päivää seuraa yö, kesää seuraa talvi, elämää seuraa kuolema. Kun planeetta, aurinkokunta, yksi maailmankaikkeus hajoo ja häviää näkyvästä universumista, silloin sen Logos vaipuu lepoon, sen luoja hankkii voimaa uusiin tehtäviin.

Ja mikä on vihdoin Karman kolmas aspekti? Se on syyn ja vaikutuksen laki, teon häviämättömyyden, se järkevä laki, joka säätää, ettei mikään ponnistus mene tyhjiin, mikään työ jää ilman hedelmiään — se hyvän lain aspekti, jota yksinään usein sanotaan Karmaksi teosoofisessa kirjallisuudessa. Ilman tätä jumalallisen muistin lakia ei mikään edistys olisi mahdollinen. Työ kulkisi ijäistä kehää, sen sijaan, että se nyt kulkee äärettömässä kiekurassa. Minkä arvoinen olisi työni, ellen huomenna omaisi taitona sitä, minkä niin vaivaloisesti tänään olen oppinut? Miten voisimme tulla täydellisiksi, ellei kykymme vastustaa pahaa ja tehdä hyvää kasvaisi suuremmaksi ja voimakkaammaksi jokaisen voitettun kiusauksen, jokaisen osottamamme hyvän teon kautta? Kun luoja maailmanyönsä (pralâya), autuaallisen levon jälkeen

jumaluuden helmassa (nirvâna) havajaa päivän toimeliaaseen eloon (manvantara), kykenee hän tarttumaan suurempaan ja ihanampaan ja täydellisempään työhön kuin milloinkaan ennen.

Katsohan, kuinka nämä elämän hyvän lain kolme aspektia kutoutuu olemassa olon onnellisuudeksi! Jos jumalainen työ tapahtuisi pakosta, jos se jatkuisi lakkaamatta, jos se olisi alituinen ja koneellinen itsensä-uusiminen — mitä olisi silloin olemassaolo muuta kuin toivotonta orjuutta, ikuinen helvetti? Mutta työ on vapaaehtoinen, nyt se on kautinen, nyt se on kasvava elämä, ja sen tähden olemassaolo on autuutta, sentähden on luominen jumalien halu (lilâ).

Oi, puhun jumalista, ja me olemme ihmisiä. Meidät on teljetty epätäydellisyyden pimeään vankilaan, ja niin harvoin näemme heikkoja vilahduksia jumalallisesta valosta. Onnen ja innostuksen haihtuvat tuokiot vain ovat sanomia ylemmiltä ilmoilta... mutta sillä välin huokaamme ja raadamme valjastettuina kuorman eteen, jota vetäessämme voimat ovat herpoontua, totisesti vielä emme ole poikia talossa, vaan orjia, jotka vartovat saada astua kynnyksen yli jumalalliseen elämään.

Teosoofi ei kuitenkaan kadota rohkeuttaan, sillä hän panee luottamuksensa Lakiin, hän tietää, että maailma on lain alainen ja ettei mikään tapahtuma ole ilman syytä ja merkitystä. Meidän on nyt siis tarkastettava sitä tapaa, millä Karma vaikuttaa meidän ihmisten suhteen.

Karman meihin suhteutuvan vaikutuksen ensi puoli näyttäytyy kaikkien niiden olentojen rakkaudessa, joilla on jotain tekemistä kiertotähtemme ihmiskunnan evolutsioonin kanssa, ensinnä siis — käyttääksemme esimerkkiä, jonka jo tunnemme — oman luojamme isänrakkaudessa, Hänen, joka on elämämme antaja ylläpitäjä.

Mutta miten esiintyy Karman meihin suhteutuvan vaikutuksen toinen aspekti, niin kutsuttu ajanjaksottaisuuden laki? Tämä kysymys vie meidät keskelle sitä ainetta, jossa alussa liikuimme, nimittäin ihmisen kuolemattomuuden kysymykseen.

Nyt on elämän hyvä laki se, että kuolema, kaukana siitä, että se olisi kammottava paha, että se olisi viikatemies, joka yhdellä heilauksella katkaisee koko maallisen olemassaolomme heittääkseen meidät ikuiseen autuuteen tai ikuiseen vaivaan — että kuolema päinvastoin on hellin ystävämme, joka vuodattaa mahlaa kaikkiin haavoihimme. Sillä kuolema on lepoa. Niinkuin yöllä etsimme rauhaa päivän vastuksista voimistavassa unessa, niin kuolemankin täyttää toiveemme päästä rauhaan ja tarpeemme nauttia virvoitusta elämän raskaan työn ja taistelun jälkeen. Sielumme vapautuu ruumiin kahleista ja puhdistuttuansa tuonelan kiirastulessa vaipuu unelmattomaan uneen tahi kohoo siihen kuvitusvoiman taivaalliseen maahan, jonka se on luonut itselleen ajatuksillaan maan päällä ja kehittääkseen ja täydellisentääkseen ne henkiset ominaisuudet, jotka se ruumistuneena oli ottanut varteen. Mutta ikuinen tämä lepo ei ole; pitemmän tai lyhyemmän ajan kuluttua katkaistaan se, mutta sitä ei suinkaan seuraa herääminen millekään viimeiselle tuomiolle, vaan se, mikä tapahtuu, on paljon luonnollisempaa ja täydesti verrattavissa heräämiseen yön unesta maan päällä. Työ, se se on jatkettava, ja kun sielu alkaa ikävöidä uusia kokemuksia, silloin sarastaa uuden päivän huomen — ja katso! jälleen taivaallinen asujan laskeutuu isiltä peritystä kodistansa pukeutuaksensa lihan verhoon ja voidaksensa kerran vieläkin ottaa osaa elämän työhön.

Tämä on reinkarnatsioonin eli jälleensynnyynnän suuri oppi, niin outo aluksi länsimaalaisille, jotka kauoja sitten ovat

unhottaneet, että ajanjaksottaisuuden luonnonlaki vaikuttaa kaikilla tasoilla olemistossa, sekä sielullisilla että aineellisilla. Kuinka johdonmukainen ja epäämätön se sitä vastoin onkaan, kun käsittää elämän niinkuin teosofia sen tekee — käsitys, joka nyt vähitellen alkaa vallata ajattelevain ihmisten mielet ja joka aina on ollut mystikoilla ja tosi-uskonnollisilla ihmisillä, kuuluvat mihin kirkkoon tahansa, se käsitys näet, että elämä on koulu, jossa opimme täydellisyyttä, että se on, puhuaksemme Jeesuksen kanssa, viinimäki, jossa opimme tekemään työtä Jumalan viinimäenmiehinä. Ja kun käsitämme elämän täten, silloin ymmärrämme, että sielumme monesti tuhansia kertoja täytyy elää uudelleen tämä elämä niittääkseen koko sen sadon viisautta, jonka tämä tähti kykenee antamaan, saavuttaakseen sen täydellisyyden määrän, jonka saavuttaminen on täällä ihmiskuntamme tehtävä.

Itsestään johdumme täten Karman meihin suhteutuvan vaikutuksen kolmanteen aspektiin, siihen, jota sanotaan syysuhteen-laiksi. Ei sikälikään kuin se koskee inhimillistä reinkarnatioonia, palautuva elämä ole tyhjä edeltäneen uusimus. Se on työn jatkunta siitä kohdasta, johon sen viimeksi heitimme. Ne taidot, jotka itsellemme voitimme, ne ominaisuudet, jotka hankimme viime ruumistuksemme aikana, ne ovat nykyisessä elämässämme synnynnäisiä piirteitä luonteessamme. Eräs Mozart säveltää 5-vuotiaana, sillä hän on useissa edellisissä elämissä jumaloinut sävelten musaa. Tai miten selitämme, että kahdesta toverista koulupenkillä toinen mitä helpoimmasti oppii asioita, joihin toinen tosiaan nyt näyttää ryhtyvän ensimmäisen kerran? Sanoa niitä erilahjaisiksi on vain tosiseikan kertaamista eri sanoin, ei sen syyn selittämistä. Syyttää sallimusta tästä erilaisuudesta on syyttää sitä vääryydestä. Tyydyttävä ratkaistus on Karma. He ovat itse tehneet itsensä siksi, mitä ovat. Lisäksi sanotaan vielä Karman

tästä puolesta: kaikki ne syyt, jotka olen pannut tai panen meneilleen, omaavat määrätty vaikutuksensa. ”Minkä ihminen kylvää, sen hän myös niittää.” Muille tekemäsi hyvä palaa luoksesi onnena tässä tai toisissa inkarnatiooneissa, kylvämäsi pahan saat niittää kärsimyksenä. Ja se on ainoa vastaavaisuus, mikä löytyy luonnossa sille julmalle, sairalloisten ihmisten kuvatin luomukselle, joka on saanut ijankaikkisen helvetin nimen, se etten koskaan saata välttää omien töittäni palkkaa, vaan että sen täytyy kohdata minua toisessa tai toisessa kärsimyksen muodossa, mikäli ajatukseni ja tekoni ovat olleet pahat, kunnes niiden voima on tyhjentynyt ja kärsimyksen kalkki juotu viime pisaraan asti.

Syytä on tältä näkökannalta planeettaamme kutsuttu surun tähdeksi. Sillä sen tasapainon uudistaminen, joka järkähdettiin teoilla elämän lakia vastaan, pahan sovitus ei voi tapahtua muissa olosuhteissa kuin niissä, joissa pahaa harjoitettiin ja joissa häiriö aikaan saatiin.

Täten saamme myös tyydyttävän ja käytännöllisen selvityksen siihen suureen kärsimysten määrään, joka todella on maailmassa. Se ei ole mikään luonnonpaha, vaan on niiden syiden karmalliset seuraukset, jotka itse olemme luoneet aikaisemmissa elämässä. Ja kun ehdoton ja järjellinen oikeellisuus on luonnon sekä pahan että hyvän kostamisen mitta, ei meillä ole mitään syytä valittaa taikka kuvitella olevamme erityisesti ja persoonallisesti jonkun korkeamman olennon hoivissa. Paras, minkä vaikeissa oloissa voimme tehdä, on vastaan ottaa kaikki filosofin tyyneydellä, varmoina siitä, että kohtalomme on oma työmme ja että ihmiskunnan tulevaisuus on sen omassa kädessä. Muuten, eikö syvimmässä sisässämme piile vakaa tajunta siitä, että kaikki sentään on paikoillaan, kuinka käsittämättömältä se näyttääkin?...

Ihminen on siis kuolematon viisauuskonnon mukaan, mutta miten toisellaiseksi muodostuu tämä kuolematomuus kuin yleinen usko toivoo!

Enhän minä muista edellisiä elämiäni! huudahdetaan usein. Miten olen sitten saattanut olla täällä ennen? Ja mikä kuolematomuus se on, jos ehtimiseen synnyn maan päällä! Saanhan joka kerran uuden ruumiin ja tulen uudeksi ihmiseksi – voiko silloin lainkaan sanoa, että minä reinkarneeraudun ja elän ikuisesti?

Et muista edes kaikkea, mikä on sinulle tässä elämässä tapahtunut, vastaamme, kuinka tahdot sitten muistaa asioista, jotka ovat tapahtuneet kenties vuosituhansia sitten? Mutta tämä vastaus ei tietysti tyydytä. Meidän täytyy käydä lähemmältä kysymykseen käsiksi.

Tosiasia on, ettei teosofia lainkaan opeta personallista kuolemattomuutta, kun käytämme persoonallisuus sanaa teosoofisessa merkinnössä. Personallisuus on yksilöllisen minän naamio (lat. persona). Muistamme, että minä sanoo: minä olen, ja persoonallisuus: minä olen se ja se. Minä on aina sama, vaikka roolit vaihtelevat. Ja kuka todella valistunut ihminen muuten haluaisikaan olla epätäydellisen maallisen ilmennyksensä vaivaamana ikuisesti?

Selvittäkäämme asema itsellemme. Todelliset korkeammat minämme ovat kuolematomia sieluja, kuolematomia henkiä, kuolematomia yksilöllisyyksiä tai miksi niitä kutsummekin, ja ne on yhdistetty aineellisiin ruumiisiin ja sidottu niihin. Tässä tulee meidän huomata tärkeä asianhaara. Elottomia ruumiita minämme eivät elähytä, vaan eläviä elimistöjä, joilla on oma sumuinen tajuntansa kaikkien aineelliseen elämään kuuluvien viettien ja himojen ohessa. Viime esitelmässäni kuvasin lyhyissä piirteissä, kuinka korkeampi elämä kehkeytyi alemmasta Logoksen luovan

tahdon kautta. Määrättyyn kohtaan evolutsiooni edistyi, uuden tekijän apua tarvitsematta, mutta kun ihminen on luotava, vaadittiin uusi (kolmas) sädehdys Logoksen henkisestä energiasta.

Ihmismuoto oli evolveerautunut ja rinnakkain sen kanssa henkinen puoli niin kauas, että se ilmeni tajuntana, ehkä sen kaltaisena, minkä huomaamme eläimessä. Luomisen ensimmäinen toimitus oli tehty, ja käsittääksemme, mikä nyt seurasi, on meidän johdettava mieleen luomisen koko tarkoitus, joka on synnyttää olentoja, jotka kykenevät vapaaehtoisesti kohoomaan Logoksen omistamaan viisauteen ja valtaan. Ja jotta tämä tarkoitus saavutettaisiin, täytyi saattaa ajatteleva tajunta hyvän ja pahan välille, kummankin mahdollisuuden välille toimia elämän lain kanssa tai toimia sitä vastaan. Miten se tapahtuu?

Aineellisen evolutsioonin edistyessä alemmassa maailmassa, oli Logoksen puolelta tehdyn itsekieltämyksen kautta vastaavainen henkinen evolutsiooni tapahtunut korkeammalla olemassaolon tasolla. Henkisiä tajuntakeskuksia oli syntynyt, yksilöllisiä minä-tajuntoja, nimeltä m̄anasaputrat eli maailmanjärjen pojat eli viisauden pojat eli ajattelijat.

Nämä molemmat ryhmät tajuisia olentoja, toiset puhtaasti henkisiä, toiset puhtaasti aineellisia, saatettiin nyt toistensa yhteyteen. Järjenpojat saivat käskyn luoda, antaa eloa, kohottaa ja samalla itse edistyä kehityksessä. Ihminen on mikrokosmos, maailmankaikkeus pienoiskoossa, hänessä kuvastavat makrokosmoksessa tapahtuvat suuret toiminnat. Katso nyt, miten ylemmät minämme opetettiin ottamaan ensi askel itsekieltämyksen ja palvelemisen tiellä itsetajuisen ihmisen luomisella. Heitä käskettiin yhtymään ja astumaan olentoihin, jotka luonnosta olivat hurjinten himojen pesiä —

kohottaakseen ne ja kehittääkseen itsensä vapaiksi ja itsetajuisiksi hengiksi.

Samaa tapahtuu joka kerta kun minä astun aineelliseen ruumiiseen eli ristiinnaulitaan lihaan, niinkuin myöskin on tapana sanoa. Kun nyt nämä kaksi tajuntaa joutuvat yhteen, syntyy niiden välillä persoonallisen tajunnan silta, jolla ylempi järki joutuu taisteluun alemman himon kanssa.

Aluksi tietysti persoonallinen tajunta yhtälaisesti itsensä aineellisen tajunnan kanssa ja antautui täydellisesti sen valtaan. Järjelliset minämme olivat kerrassaan vailla kokemuksia moisesta aineellisestä olemassaolosta niin että ne vallan luonnollisesti sallivat ruumiin väkevään viettien tempaista itsensä niiden mukaan. Silloin laskimme perustan isolle osalle sitä pahaa Karmaa, josta nyt pyrimme vapautumaan. Ylemmän ääni, omatunto, on käynyt niin kuuluvaksi, että kamppailua ja epäilystä jo on ilmestynyt ja että persoonallinen tajuntamme on älynnyt olevansa kahden tulen välissä, joskaan se ei ole kyennyt identifioimaan itseään ylemmän minän kanssa.

Kumminkin juuri tästä persoonallisuuden sulamisesta yksilöllisyyteen koko kysymys kuolemattomuudesta ja lukuisten elämämme muistamisesta riippuu.

Reinkarneeraava, yksilöllinen minä, se, joka pukeutuu persoonallisuuteen toisensa perään, on kuolematon ja muistaa elämämme eri päivät. Mutta persoonallinen tajunta, joka todella on uusi joka elämässä, ei tietenkään voi muistaa asioista, joita se ei koskaan ole kokenut. Jos voisimme puhua mistään persoonallisesta kuolottomuudesta, niin se olisi vain siinä merkinnössä, että minä on muistiinsa piirtänyt sen persoonan kohtalot niinkuin muiden persoonallisuksiensa. Ja tässä kohden on tärkeä seikka huomattava. Ylempi minämme ei saata muistaa muuta kuin sen, minkä se on voinut siirtää ja

sulattaa tajuntaansa, ja kun sen tajunta ei voi alentua siihen, mikä on alhaista tai rumaa tai halpaa, niin menevät kaikki ne teot, sanat ja ajatukset, jotka eivät ole ylöspäin suunnatuista eivätkä itsessään sisällä mitään hyvää, suoranaisesti hukkaan — niin, voipa sattua, joskin meidän tulee toivoa sen olevan harvinaista, että kokonainen elämä on niin hengetön, ettei riviäkään siitä voi piirtää kultaisen muistin kirjaan. Vertauskuvan tälle seikalle huomaamme persoonallisessa elämässämme, jossa useat ruumiilliset toiminnot tapahtuvat niitä tajuamattamme.

Ymmärrämme nyt, miksei reinkarnatio-muisti ole meissä synnynnäisenä, mutta ymmärrämme senkin, että kerran tämän muistin saavutamme, ja saavuttaa tämä muisti on silloin samaa kuin voittaa itsetajuinen kuolemattomuus. Ja milloin on tämä tapahtuva? Silloin, kun persoonallinen tajuntamme on yhtynyt korkeampaan, niin että olemme vapautuneet alemman minän rajoituksesta, ”päästetyt pahasta” ja täydessä vaalivapaudessa ainaiseksi hylänneet sen, josta korkeampamme ei voi olla osallinen.

Jos hätäisesti silmäämme yli inhimillisen kehityksen historian siitä hetkestä alkaen menneisyyden yössä, kuin ylemmät minät ensi kerran ruumistuivat ihmisellisiin muotoihin, siihen kaukaiseen tulevaisuuteen, jolloin seisomme todellisina ihmisinä, jumalanpoikina, joiden koko elämä on itsevalittua Hyvän Lain palvelemista, silloin esiintyy meille ilmi valossa se ongelma, jota filosofia aina on pitänyt niin pulmaisena, nimittäin pahan probleemi.

Mitä paha on? Eikö se etusijassa ole tietämättömyyttä, kykenemättömyyttä nähdä totuutta, sen toimintatavan tietämisen puutetta, jonka elämän laki säättää? Ei mitään perkelettä ole, ei pahan prinsippiä, vaan paha on välttämätön porras ihmisen tiedon ja vaalivapauden kehityksessä. Meidän

on vain muistaminen, etteivät ihmiset kohta, kun he heräävät persoonalliseen tajuntaan, oivaltaneet, mikä tehtävä heille oli pantu. Päinvastoin, näemmehän vielä tänäänkin, että useat ihmiset elävät, ikäänkuin eivät ollenkaan tietäisi olevansa kuolemattomia sieluja, määrätty työsuunnitelma edessänsä. Tämä luonnollinen tietämättömyys on siis aluksi poistettava. Ja se käy päinsä Karma-Nemesiksen kautta, joka kärsimyksillä ja ilolla vähitellen opettaa heitä tekemään eron hyvän ja pahan välillä, ensin sellaisen välillä, joka ulkoapäin kohtaa heitä, ja sitten omien Lakia vastustavien pahojen tekojensa ja sen kanssa sopuisten hyvien välillä. Tieto elämän laista, elämän tarkoituksesta olisi kyllä voitu antaa ja sen teoreetisesti ylempi minämme omistikin, mutta käytöllinen tieto siitä, että on parasta toimia tämän lain mukaan, täytyy saavuttaa kokemalla, kokemalla lakia ja sen vastakohtaa. Sillä Jumala on liian ylpeä tyytyäkseen orjien lempeen. Hän tahtoo, että vapaasta tahdosta valitsemme Hänet.

Valistuksen rinnalla laajenee tajunta siitä, mikä on pahaa. Sanomme sitä pahaksi, minkä olemme kokeneet lisäävän kärsimysten määrää maailmassa, ja hyvänä välkkyy silmissämme se, jota emme vielä ole koettaneet. Raakalaisesta verikosto ei ole pahaa, mutta Karma on jo meille ja muille opettanut, että kosto vain tuottaa kärsimystä meille, ja sen vuoksi sanomme sitä pahaksi. Mutta usea meistä uskoo vielä, ettei esim. ole väärää panetella lähimmäistään, sillä hän löytää nautintoa ja viehätystä siinä ja on niin tekevä, kunnes hän kärsimyksien kautta on oppinut, että se on teko hyvää lakia vastaan — tai kunnes hän toista tietä herää samaan tietoon.

Se paha, josta tässä olen puhunut, on luonnollisesti se, minkä teemme tietämättömyydestä ja minkä kärsimyksinä saamme takasin. Mutta on toinenkin laji pahaa, nimittäin se, jota nimitetään tai tulisi nimittää ”synniksi” ja jona ovat

sellaiset ajatukset, sanat ja teot, joita teemme vasten parempaa tietoaamme. Tätä tietä astumme esim., kun myönnämme paheille ja oikeille, joita vastustamaan tunnemme itsemme liika heikoiksi, koska emme viitsi vaivautua osottamaan tarvittavaa luonteenlujuutta, ja se tie voi lopulta johtaa siihen, jota me kutsumme mustaksi magiaksi, se on se itsevalittu toiminta vasten Jumalan tahtoa, se anteeksi antamaton synti pyhää henkeä vastaan, joka totisesti tekee meistä persoonallisia perkeleitä ja lopulta kuluttaa meidät olemattomiksi.

Mutta toiselta puolelta laventuu rinnakkain valistuksen kanssa tajuntamme hyvästäkin. Mitä enemmän jätämme jälkeemme alemmasta, sitä laajemmaksi aukenee katseemme ylemmälle. Mitä enemmän tulemme oman itsemme herroiksi, sitä kauniimmiksi tulevat ne ihanteet, jotka kangastavat hengellemme, sitä suuremmiksi ja siunausta tuottavammiksi ne vaikutusalat, jotka tarjoutuvat meille Jumalan viinimäellä. Elämä hyvässä on kasvavaa onnellisuutta — ja kaikki me olemme kuolemattomia! Ihana usko, ihana toivo! Kaikille meistä on ennalta määrätty sama korkea päämäärä, me olemme kaikki veljiä, joilla on samat oikeudet, ja sama jumalallinen kipinä sisässämme, ei kukaan meistä ole menehtyvä, ellei hän ehdoin tahdoin sitä valitse. Kautta elämän elämän jälkeen liittää henkemme edespäin rakkaudessa ja tiedossa ja voimassa, ja joskin toinen meistä on edistyneempi toista, saavutamme siltä kerran kaikki päämäärän. Tosin voi ja tosin viipyy miljoonia vuosia ennen kuin se päivä sarastaa, jolloin me kaikki lausumme korkeamman minämme tervetulleeksi, ainoan vapahtajan, mikä meillä on. Mutta miksi tämä lannistaisi uljuuttamme? Emmekö ole valmiita uhraamaan kaikkea niin maineikkaalle tulevaisuuden toiveelle?

Ja nyt siirrymme toiseen puoleen elämän mahdollisuuksista, puoleen, joka avaa sitäkin valoisempia

näkyaloja meille ja sen kautta riistää meiltä viimeisenkin aiheen surra olemassaolon raskautta. Me olemme vapaat. Ainoa, joka rajoittaa meitä, ainoa joka pidättää, on me itse. Ei mikään ulkomahti sano meille: niin ja niin joutuisasti pitää sinun kehittyä tai niin ja niin vitkasti. Meillä on vapaus valita. Meillä on vapaus jouduttaa kehitystämme. Meillä on tapaus rientoaskelin edetä täydellisyyttä kohden. Voimme oppia palvelemaan, rakastamaan, työskentelemään joutuisammin kuin luonto meille sen opettaisi.

On olemassa jumalallinen taito, jonka avulla voimme päästä jumalallisen palvelemisen elämään, jumalallinen magia, jonka avulla voimme oppia vetämään taivaan alas maan päälle, ennen kuin maa on kohottautunut taivaaseen. On tie, joka vie ylöspäin, lyhyempi oikoisempi kuin tuo leveä, joka mutkistelee verkallisissa polvekkeissa.

Se on se, minkä uskonnot viitoittavat.

Mitä ovat kaikki uskonnolliset liikkeet, kaikki henkiset herätykset muuta kuin osviittoja siihen ikuiseen totuuteen, että ihminen on vapaa, että hän voi tulla vapahdetuksi tietämättömyyden pahasta vetoamalla sisäiseen Jumalaansa ennenkuin Jumala luonnossa vaatisi häneltä tämän vetoimuksen? Ja nämä liikkeet, ne kumpuavat esiin hänen omasta sielustaan, ne ovat kokeita päästä kuuluviin sen vapahtajan puolelta, joka on ristiinnaulittu hänen alempaan minäänsä.

Eikö pyrkimys täydellisyyteen ole eettinen ydin kaikissa uskonnoissa ja uskonnonjärjestelmissä? Eikö oikoista tietä vapautukseen kaikki ihmiskunnan suuret opettajat julistaneet? Eivätkö he itse olleet ihmisiä, jotka elivät totisten Jumalan poikien lailla, taivaalliseksi esikuvaksi veljilleen?

”Seuraa minua!” sanoi Krishna Arjunalle, ”seuraa minua!” kehotti Buddha opetuslastaan Yakshasta, ”seuraa minua!” oli Jeesuksen käsky Pietarille.

”Puhunko teille, mitä viisaus on?” kysyi Konfutse, kiinalaisten profeetta. ”Se on viisaus, että te teette ihmisille niinkuin te tahdotte, että he teille tekisivät.”

Ja Krishna sanoo Arjunalle: ”se, joka syntisessä nautinnossa ainoastaan ajattelee omien viettiensä tyydyttämistä eikä auta kehitystä eteenpäin niin paljon kuin voi, hän elää turhaan, oi Prithan poika”.

Ja se kuuluisa värssy, johon sisältyy lyhykäisyydessä Buddhan oppi, kuuluu:

”Luopua synnistä
Pyrkiä hyveeseen
Sydämensä puhdistaa —
Se on Buddhan uskonto.”

Lopuksi, ken meistä ei tunne Jeesuksen sanoja: ”jokainen, joka syntiä tekee, on synnin orja... Olkaa täydelliset niinkuin teidän taivaallinen isänne täydellinen on. Miksi kutsutte minua niin: Herra, Herra! ettekä sentään tee, mitä teille sanon?”

Mutta ei ole ollenkaan tarpeen luetella hajanaisia otteita. Ei kukaan liene kyllin uskalias kieltämään, että maailman kaikki vapahtajat ovat saarnanneet samaa oppia alemman itsen kukistamisesta ja pyrkimisestä yhtymään ylemmän kanssa.

Teosofia, joka on elvytys uskoon ihmisen, todellisen ihmisen jumalais-henkiseen syntyperään, teosofia on täysin tyydyttävästi selittänyt tämän tosiseikan. Se ei paremmaksu yhtä erityistä suurista maailman-uskonnoista, se sanoo, että ne ovat kaikki kasvaneet esiin yhteisestä emäjuuresta, ainoasta

oikeasta ja universaalista uskonnosta, jonka sisällys on ihmisen siveellinen ja älyllinen täydellisentyminen jumalien luokse vievällä oikoisella ja kaidalla tiellä.

Ja miten olisivat historian ihannehahmot eri aikoina ja ihan toisilla tienoilla saarnanneet samaa oppia, ellei heillä kaikilla olisi ollut tietoa samasta totuudesta, elleivät kaikki olisi olleet ihmisiä, jotka itse olivat kulkeneet veljillensä viittomaansa tietä. Sekä Jeesus että Buddha olivat ihmisiä niinkuin me, mutta ihmisiä, jotka yhtenäisillä ponnistuksilla olivat päässet siihen korkeaan kehitykseen, mikä osotaikse heillä olevan heidän lopulta esiintyessä. Horjumattomalla päättäväisyydellä, veltostumattomalla innolla he olivat elämässä elämän perästä uudistaneet taistelun syöjättäriä vastaan sisässänsä, kunnes voittajina olivat poistuneet siitä ja ansainneet sen palkan, joka on taivaan valtakunta... Ei kukaan buddhalainen eikä brahmiini epäile tätä, sillä hänän uskoo reinkarnatioonin ja ihmisen kehitykseen yksilöllisten ponnistusten kautta. Myöhemmässä kristinuskossa ja sitten kun usko reinkarnatioonin kadotettiin, näyttää sitä vastoin sekoitetun Jeesuksen persoonallisuuden ja hänen kuolemansa Logoksen, persoonallisen Jumalamme luomisuhriin. Raamatusta taasen selviää sängen ilmeisesti, että Jeesus on ihminen, joka kärsimysten ja kiusausten kautta kasvoi viisaudessa ja laupeudessa ja lopulta täydellisentyi.

Uskonnot ovat niinmuodoin tieviittoja. Ne ovat vartijoita, jotka muistuttavat meille, kun torkahdamme välinpitämättömyyteen elämän todellisesta tarkoituksesta. Ja ne ovat sitäkin enempiä. Ne julistavat meille rajattoman henkisen vapauden. Ne kehottavat meitä ottamaan siitä vaari, tekemään itsemme tietoisesti oman kohtalomme herroiksi ja jouduttamaan sen kypsymystä, niin että nousemme täydellisyyden ylänteille. Mutta uskonnot ja niiden joukossa

olletikin oma kristillinen uskomme, jommoisena sitä kirkot saarnaavat, puhuvat enemmän tunteelle kuin älylle. Ne koettavat herättää jalon meissä ja sillä tavoin saada meidät astumaan kaidalle tielle, jumalan-viisauteen vievälle, josta vastoin uudenaikainen teosofia kirkkaalla, järjellisellä valollansa valaisee kaikki ne kysymykset, jotka edellisiltä ovat jääneet hämäräksi tai kokonaan vastaamatta.

Siten ei teosofian valossa kaita tie jumalien kuolemattomuuteen olekkaan vain ahdas umpipolku täynnä tuntemattomia vaaroja ja kiusauksia. Ei, se on tie, jota toiset, sukumme esimmäiset, Vanhemmat Veljemme — sellaiset kuin Jeesus, Buddha, Krishna, Zoroaster, Konfutse, Sokrates, Pythagoras ja sadat muut — ovat vaeltaneet ennen meitä, jonka he tuntevat ja jota ovat voineet kuvata. Se on se tie, jota kaikkialla ja aina on kutsuttu yksinkertaisesti Tieksi.

On aina tehty ero kahden vaiheen välillä tässä joudutetussa kehityksessä, kahden vaiheen, joita on nimitetty puhdistuksen valmistavaksi tieksi ja Tieksi varsinaisessa merkityksessä. Puhdistuksen tie on se osa työstä, jolloin kamppailemme kuolemattomuuden saavuttamiseksi, jolloin askel askeleelta kohotamme tajuntamme persoonallisuudesta yksilölliseen minään, niin että tässä aineellisessa ruumiissa tulemme täysin tajuisiksi itsestämme reinkarneeraavina sieluina ja siten täysin tajuisesti kuolemattomiksi.

Ja minkä vuoksi kutsutaan tätä tointa puhdistukseksi?

Koska korkeampi minä on tosi ihminen ruumiissamme ja koska meidän, ennenkuin voimme kohottaa jumaliksi, täytyy tulla todellisiksi ihmisiksi ja tätä varten puhdistua kaikesta, joka ei ole ihmisellis-kuolematonta, puhdistua kaikesta, mikä aineellisella ihmisellämme on jälellä niiltä ajoilta, kun se läpikävi eläimellisen kehitysasteen — puhumattakaan vielä aikaisemmista kausista. Ja tässä on

kysymyksessä olla eikä näkyä. Ei riitä se, että puhdistamme ulkonaisen elämämme, niin ettei mikään likainen teko tahraa sitä, sillä meidät itse, oma sisällinen persoonallinen ihmistemme on puhdistettava. Ja me olemme sitä, mitä ajattelemme ja tuntemme. Ajatuksemme ja tunteemme ovat sen takia ensin tutkittavat ja puhdistettavat, sillä kuten Jeesus sanoo, ihminen saastuu siitä pahasta, joka lähtee hänen sydämestään, paljon enemmän kuin ulkonaisista teoista. Ja koska tekemme ovat välittömiä tai välillisiä seurauksia ajatuksistamme, seuraavat hyvät ja puhtaat teot itsestään hyviä ja puhtaita ajatuksia.

Raskas on puhdistuksen tie, syystä on sitä myöskin kutsuttu ristin tieksi. Sillä kun tartumme alempaan minäämme ja pyrimme kohottamaan sen mestariksi — mitä epätoivoisia ponnistuksia tekeekään se vanhan herruutensa säilyttämiseksi? Kaiken sen raa'an voiman, jonka se vuosituhanten vierieissä on koonnut, koko sen hienon viettelytaidon, jonka se on kehittänyt itsessään taistelussa olemassaolosta, vaadimme nyt yhdellä kertaa epätoivoiseen taisteluun. Alempi minä nousee kapinaan, se näyttää puolia, joita emme ennen aavistanee, ja ehtimiseen höltyy otteemme painiessamme, ehtimiseen olemme kadottaa rohkeutemme. Mutta ensimmäinen voitto, minkä saamme, oli kuinkakin vähäinen, on lupaus vastaisiin voittoihin. Ja vähitellen kasvaa voimamme, käsi käy rautaiseksi, tahto terästyy.

Puhdistuksen tiellä opimme suuren totuuden, niin, puhdistus itse, voisi sanoa, on juuri tämän totuuden löytäminen ja toteuttaminen.

Ensimmäinen askel, minkä otamme puhdistuksen tiellä, on samalla ensimmäinen askel ihmiskunnan veljeyden tunnustamiseen käytännössä. Minä olen kuolematon sielu määrätty maali edessäni, mutta en ainoastaan minä, vaan myös me kaikki. Olemme kaikki kuolemattomia sieluja, meillä on

sama päämäärä, siksi olemme veljiä — emme aineellisen ruumiimme, vaan henkisten minäimme puolesta. Se mikä minua vahingoittaa, vahingoittaa sinuakin, se mikä estää sinua kehityksessäsi, se minuakin estää. Kun puhdistaudun alemmasta itsestäni, tunnustan minun ja sinun ja kaikkien meidän ylemmän itsemme — julistan sanalla sanoen veljeyttä. Ja päin vastoin, kun pyrin tosi veljeksi kaikkia kohtaan, puhdistan ihmisyyteni eläimellisestä kuonasta. Sielussani asuu vain yksi kaipuu, kaipuu ikuiseen totuuteen, ja kun sen tähden puhdistustyössä opin kukistamaan himoni ja haluni, jotka kaikki kuuluvat alempaan minään, en saata esim. katsoa naista aistillisten nautintojeni tyydyttämisen esineenä ja olen samalla tunnustanut hänet veljekseni. Toiselta puolen, kun tunnustan ihmisten veljeyden, pidän arvossa kurjintakin kerjäläistä, tietoisena siitä, että hänenkin ulkokuorensa takana asuu kuoloton sielu, enkä voi myöskään pitää kanssa-ihmistä suuttumukseni tai pahan tuuleni pilkkana, ja kun nämä asiat kuuluvat alempaan minääni, puhdistan sitä samassa kun koetan olla veljellinen kaikille.

Puhdistuksen tie on ristin tie, sillä se on kaiken sen vanhan riisuminen, mikä ruumistusten kestäessä on käynyt rakkaaksi. Peitto peiton perästä valahtaa, persoonallisuus häipyä ja sen mukana kaikki katoovainen. Sukupuoli, säätyasema, kansallisuus, rotu, kaikki nämä rajoitukset väistyvät ja ihminen, maailman kansalainen kohoo esiin, ja monet elämät ponnistuksissa voivat kulua tähän. Mutta rakkaus kasvaa, se levittää käsivartensa, perhe on liian pieni, koti liian vähäpätöinen, kohdakkoin syleilee se kansakuntaa, maata ja vähitellen koko ihmiskuntaa, koko tähteämme, kaikkea elävää. Lopulta sielu on oppinut puhdistuksen läksyn, hän on todellisenäntanut ihmisyytensä, hän on todellisenäntanut veljeyden... Oi autuas se oppilas, joka on päässyt niin kauas!

Veli hän on, ja hänen veljensä ovat hänelle luottamuksensa antavat.

Nyt seisoo hän Tien alkamassa, sen tien, joka on vievä hänet siihen, mikä väikky yläpuolella ihmistä. Hän, joka on oppinut elämään ikuisessa, hän on oikeutettu täysin tajuisesti astumaan jumalalliseen elämään. Toteuttamalla oman kuolemattomuutensa, hän on läpikäynyt, kuten sanotaan, ensimmäisen vihkimyksen niistä neljästä, joiden kerrotaan muodostavan sielun mystillisen kehityshistorian. Buhhdalaiset nimittävät häntä nyt shrotâpatiksi, siksi, joka on joutunut virtaan, hindulaiset parivrajakaksi, vaeltajaksi, eli niinkuin minusta tuntuu että häntä kristityllä nimityksellä olisi kutsuttava: ihmisenpojaksi, jolla ei ole sitä, mihin päänsä kallistaa. Sillä hän on totisesti muukalainen ja koditon vaeltaja. Maailman huvitukset eivät ole hänen, ihmisten onni ei ole hänen, hän elää palvellakseen. Missä ikänä hän voi täyttää Jumalan tahdon, siellä on hän kotonaan.

Kolmen vihkimyksen läpi on hänen vielä kuljettava, kolme totuutta opittava, kolme tiedon avainta hankittava. Tällöin hänen yksilöllinen minänsä on kehkeevä jumalaiseen tajuntaan, se on viskaava luotaan persoonallisuuden viime kahleet: kaiken kaipuun, kaiken oman täydellisyyden halun täytyy hävitä sen ainoan kaipuun tieltä, että olisi täydellinen ase täydellisen kädessä. Minä on kasvava, kunnes se täysin tajuisesti voi valua kaikki-minään, siihen suureen minään, joka on kaikkien ihmisminien takana, nimittäin Logokseen, luojaamme, josta kaikki alussa sädehdimme.

Kuten aikaisemmin oppilaan persoonallinen minä vaipui yksilölliseen minään, siten nyt on tämä hänen ihmisellinen minänsä vaipuva jumalaiseen minään. Kipenä on häipyvä tuleen, pisara mereen, alati läsnäoleva säde on oleva koko ja ikuinen valo. Totisesti hän voi sanoa: minä ja Isä

olemme yhtä. Kaiken totuuden hän on tietävä, kaiken viisauden hän on saavuttava, hänen vaelluksensa elämän halki on oleva laupeuden satu. Ihmiset eivät enää ole hänen veljiään, he ovat itse hän, sillä hän on yhtä sen minän kanssa, joka hengittää heissä kaikissa.

Ja niin hän on päässyt tien päähän. Hän on vaeltanut kärsimyksen ohdakkeista tietä ja tiedon sala-polkua, ja hän on vapautunut. Oppilas on suunnut opettajaksi. Mestari nyt hän on, yksi päivän Mestareista, synneistä vapaa, vapaa vaihtelusta, vapaa jälleensynnynnästä. Hänen ei enää tarvitse astua alas aineen pyörteihin, hän on kohonnut puhtaan henkisen tilan sekoittamattomaan onnellisuuteen, Nirvânaan, ja kun hän nyt jättää maisen ruumiinsa, ei muutosta tapahdu hänen tilassaan, hän on yhtä jumalallisen elämän kanssa eikä tarvitse milloinkaan enää ruumistua maan päälle. Hän on voittanut ponnistustensa palkan, ikuisen rauhan. Hän on oikeutettu lepäämään Isän helmassa kaikki ne miljoonat vuodet, jotka vielä kuluvat muun ihmiskunnan kehitykseen, ja kaikki ne miljoonat vuodet, joina tällä ihmiskunnalla sitten on oikeutta levätä, kun hetki lyö tähdistöllemme vetäytyä praläyaan.

Mutta tekeekö hän sen arvelematta? Heittäytyykö hän heti huumaavan onnen, maanivan rauhan syliin, unohtaneena kaiken maallisen, omat entiset kärsimyksensä, muiden nykyiset?

Ei, hän pysähtyy miettiväisenä ”Nirvânan kynnyksellä”. Ei tätä hänen pitkä kehityksensä opettanut. Rakkautta, sitä hän oppi, sääliväisyyttä, laupeutta. Koko hänen olentonsa on armahtavaisuutta. Onko hän odottava toimeetomassa levossa, kunnes ilmestyy hänelle tilaisuuksia työhön? Eikö elämän korkein laki, eikö Karman ensimmäinen aspekti ole työ rakkaudessa?

Niin on, ja katso, hän huomaa maineikkaan alan välittömälle työlle, hän huomaa salatun elämän veljiensä pelastajaksi — suuren, ylhäisen, maineikkaan, mutta tuskaisen.

Kuten sanotaan Hiljaisuuden Äänessä*): ”Kumarra pääsi, oi Bodhisattva ja kuuntele tarkkaavasti. Laupeus puhuu ja sanoo: ”Saattaako autuaallisuutta olla, kun kaiken elävän täytyy kärsiä? Vapahdetaanko sinut ja koko maailma valittaa? Jos tahdot tulla Tathâgataksi, astu silloin edeltäjiesi askelia, pysy epäitsekäänä rajattomaan loppuun. Sinulle on ilmoitettu. — Valitse tiesi!”

Ja hän valitsee, suuri Mestari. Hän kieltäytyy Nirvânasta, täydellisyyden kuningaskruunusta painaakseen päähänsä sen orjantappurakruunun ja tullakseen täydelliseksi, mutta nöyräksi palvelijaksi. Hän jää maan päälle Adeptina, hän jää valvomaan ja varjelemaan meitä, nuorempia veljiään, näkymätönnä ja tuntematonna kaikille vihkimättömille, mutta yhtenä niistä elävistä Mestareista, jotka tervehtivät oppilasta, niinpian kuin hän on astunut portista sisään Tielle. Hän ja hänen laisensa muodostavat sen salaisen Veljeskunnan, joka on ihmiskuntamme turvamuuri, sen johtaja, sen opettaja, sen apu ja tuki henkisessä kehityksessä. Tähän veljistöön sekä Buddha että Kristus kuuluvat, ja toisinaan joku sen jäsenistä esiintyy keskellämme — mutta mitä ovat lyhyen elämän kieltämykset ja kärsimykset maan päällä verrattuina ijaissyteen itsensä kieltävää työtä meidän edestämme, josta, sehän meidän pitää myöntää, heille koituu paljon enemmän pettymyksiä kuin täyttyneitä toiveita. Mutta he tekevät sen vapaasta rakkaudesta. Eivätkä he sure. Heidän autuutensa on auttaa ja kärsiä. Ja mikä riemu taivaallisissa asunnoissa, kun ”syntinen tekee parannuksen” ja kääntyy oikoiselle tielle!

*) Hiljaisuuden Ääni, Valittuja katkelmia ”Kultaisten ohjeiden kirjasta”. Kääntänyt englanniksi ”H.P.B.” Ruotsintanut B. W

Niinpä iloitkaamme, me maan lapset! Meitä ei ole hylätty, lempeä säteilee meitä kohtaan joka puolelta, ja sydämiä on, jotka rakastavat parasta, ja vain parasta meissä. Miten paljon maailma meiltä väärin käsittäisikin, miten paljon maailma koettaisikin tukeuttaa hyvän taimivaa siementä meissä, niin älkäämme tulko alakuloisiksi! Ystäviä on, jotka sydämiä tutkivat, he ymmärtävät meitä, he huolehtivat meistä, he seisovat luonamme. Vaeltakaamme säikähtämättä kohti maalia!

Ja kerran olemme voimakkaat kuin he. Kerran olemme viisaat kuin he. Kerran voimme rakastaa kuin he.

Mitkä näköalat kätkee tulevaisuuden huntu?

Oi ihana kuolemattomuus! Uskallanko luoda silmäni syvään mysteeriisi? Sinä olet elävä tuli, joka kaikki muodot kuluttaa. Ja siltä pukeudut yhäti liekin muotoon loistaaksesi siellä, missä pimeys on, ja lämmittääksesi siellä, missä kylmyys vallitsee. Niin oletkin meille alituinen vaihtelu elämästä kuolemaan, kuolemasta elämään, mutta muisti, joka ulottuu kautta aikain. Ja niin, kun olemme saavuttaneet täydellisyyden tällä tähdellä ja levähtäneet voitoiltamme, heräjämmä taas — Mestareita jo päivän koittaessa, opettajia, joille uskoaan silloin lapsuuttaan elävän ihmiskunnan kasvatus. Ja sitten yhä edelleen riennämme ikuisuuksien ikuisuudessa tiedosta tietoon, kauneudesta kauneuteen, työstä työhön! Ja yhä on kasvava kykymme palvella, kykymme tehdä työtä, kykymme luoda onnellisuutta tähän Jumalan ihmeelliseen maailmaan.

Sillä niin säätää elämän Hyvä Laki, niin säätää Karma.

PEKKA ERVAST.

HUMANITAS Aikakauskirja III vihko 1.7.1898 sivut 82–102.